

FRANCESC LAYRET LLUÍS COMPANYS UN PROJECTE CONTEMPORANI

DILLUNS 30 DE NOVEMBRE DE 2020

Aquesta jornada, organitzada per la Regidoria de Memòria Democràtica i El Born CCM, és un homenatge a Francesc Layret i a Lluís Companys, a la seva lluita per la igualtat i al seu compromís amb la llibertat. Alhora, vol convertir-se en un espai de reflexió per donar a conèixer un moment històric i uns personatges no només crucials per a la seva època, sinó també per a la nostra. Figures referents en l'ús de les armes jurídiques i la defensa de la política per a la transformació social, representen una forma d'acció que qüestiona els mecanismes de poder i, sobretot, que apunta a la construcció d'una democràcia on els drets ocupen un lloc central.

Els valors del republicanisme, amb la justícia com a vector de l'experiència política, són part d'una llarga tradició i guien també les exigències de justícia contemporànies. La defensa dels treballadors o l'accés a l'educació i la cultura, la lluita contra la corrupció, el centralisme o la repressió de l'Estat són qüestions tan actuals avui com en l'època de Francesc Layret i Lluís Companys. Quina és la seva herència? Què significa commemorar els seus llegats i actualitzar-los per a la intervenció política del nostre present? El compromís amb aquest passat precisament passa per la seva presència en la nostra pràctica democràtica.

DILLUNS, 30 DE NOVEMBRE DE 2020

c. Balmes 26, a les 12 h

COL·LOCACIÓ DEL FARISTOL DEDICAT A FRANCESC LAYRET

Amb la presència de **Jordi Rabassa**, regidor de Memòria Democràtica.

El Born Centre de Cultura i Memòria, de 17 a 20.30 h

ACTE D'HOMENATGE FRANCESC LAYRET I LLUÍS COMPANYS: UN PROJECTE CONTEMPORANI

Reproducció en línia a youtube.com/c/ElBornCCM

17 h Presentació

Jordi Rabassa, regidor de Memòria Democràtica.

Montserrat Iniesta, directora d'El Born Centre de Cultura i Memòria.

17.20 h Estrena vídeo commemoratiu

LAYRET 100

Projecció de l'obra audiovisual amb motiu del centenari de l'assassinat de Francesc Layret.

Direcció: **Antonio Trullén**.

17.30 h Taula rodona

LA CONQUESTA DE DRETS: ACTUALITAT DE LAYRET I COMPANYS

Xavier Domènech, professor d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona i activista.

Anaïs Franquesa, advocada penalista especialitzada en drets humans i moviments socials.

Joan Manuel Tresserras, president de la Fundació Irla.

Moderació: **Sílvia Marimon**, periodista especialista en memòria i història.

19 h Projectió i col·loqui

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE LA VIDA I LA MORT DE FRANCESC LAYRET, ADVOCAT DELS OBRERS DE CATALUNYA

de **Maria Aurèlia Capmany** i **Xavier Romeu**

Amb la presència de **Josep Codina**, director de teatre i **Pep Tosar**, actor.

Versió filmada de l'obra dirigida per Lluís Maria Güell, 1979.

Col·labora: **Radio Televisión Española**

Ruta per la ciutat

LAYRET, MEMÒRIA D'UNA LLUITA

Itinerari que ressegueix la memòria de Layret per alguns dels espais més importants de la seva trajectòria. Ens endinsarem en una Barcelona contradictòria i revolucionària, on esdeveniments com la vaga de la Canadenca es van convertir en grans fites per a la conquesta dels drets laborals. Aprofundirem en el món polític i filosòfic de Layret, i en les connexions que tenia amb personalitats com Lluís Companys o Salvador Seguí, 'El Noi del Sucre', tots tres figures clau del republicanisme i del moviment obrer de principis del segle xx.

Més informació a elbornculturaaimemoria.barcelona.cat

Exposició al Museu Frederic Marès

LAYRET SEGONS MARÈS

El Museu Frederic Marès posa de relleu la figura de Francesc Layret mitjançant l'exposició del projecte per al monument que té dedicat a la plaça Goya de Barcelona, obra de Frederic Marès, i una selecció d'imatges i documents dels fons del Museu que il·lustren el procés de creació i difusió pública d'aquesta escultura.

Del 30 de novembre de 2020 al 14 de febrer de 2021

Més informació a museufredericmares.cat

Francesc Layret (1880-1920) i Lluís Companys (1882-1940) són dues figures polítiques cabdals del republicanisme d'esquerra a Catalunya i a l'Estat espanyol. Amics des de la joventut –es van conèixer a les aules del Liceu Políglot–, tots dos van estudiar Dret a la Universitat de Barcelona. Allà van destacar pel seu compromís amb l'educació com a eina de dignificació i difusió dels valors democràtics. D'aquest esperit en sorgí, per exemple, l'Associació Escolar Republicana i l'Ateneu Enciclopèdic Popular, que va arribar a tenir prop de 25.000 socis i per on van passar personalitats com Federico García Lorca, Joan Salvat-Papasseit, Àngel Pestaña o Salvador Seguí.

Compromesos amb la justícia social, el republicanisme i el catalanisme, tots dos van ser regidors de l'Ajuntament de Barcelona. Van compartir militància a diverses forces polítiques, com ara Unió Republicana, Solidaritat Catalana o el Partit Republicà Català, del qual van ser impulsors, i van col·laborar en publicacions com *La Lucha*, diari de caràcter antimilitarista i antimonàrquic dirigit per Marcel·lí Domingo, o *L'Avenir*, fundat per Layret i dirigit per Companys.

Com a advocats van exercir el dret per a la defensa dels treballadors, posant-se al servei del moviment obrer i en particular dels anarquistes de la CNT, sindicat majoritari de l'època amb prop de mig milió d'afiliats. Poc després de la vaga de la Canadenca –durant la qual van empresonar Companys–, el governador civil de Barcelona, Severiano Martínez Anido, va ordenar la detenció, entre molts altres sindicalistes, republicans i nacionalistes, de Seguí i Companys. El 30 de novembre de 1920, quan Layret, que llavors era diputat a les Corts, es disposava a entrevistar-se amb l'alcalde de Barcelona per intercedir-hi, en sortir de casa va ser assassinat per pistolers de la patronal catalana a l'emparedat de l'Estat.

Fou el mateix Companys qui va ocupar l'escó de Layret a Madrid. Durant la Segona República, va ser diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya i ministre de Marina en el Govern d'Azaña. L'octubre de 1934, sent president de la Generalitat de Catalunya, va declarar l'Estat Català dins de la República Federal Espanyola. Tot el Govern català va ser empresonat fins que, el 1936, el Front Popular va guanyar les eleccions i Companys va ser restituit com a president de la Generalitat de Catalunya. Exiliat poc abans que les tropes franquistes entressin a Barcelona el gener de 1939, va ser detingut a França i afusellat al castell de Montjuïc el 15 d'octubre de 1940, després d'un consell de guerra il·legal.